

A „Hírös város“ népi együttesét kellene létrehozni!

Eppen itt az ideje, hogy városunk és megyénk kultúréletével is behatóbban foglalkozzunk. Az utóbbi időben sajnos, sokat beszéltünk a szocialista kultúrradicalom égető kérdéseiről, ötletek, javaslatok születtek, határozatok jelentek meg, de lényeges eredmények nélkül. A javaslattevők, az érdeklődők és lelkesedők száma nagy volt, a kivitelezést végrehajtók munkája azonban ellaposodott,

vagy legtöbbször kudarcba fulladt. Hány kezdeményezés született már meg városunk és megyénk területén, amelyek a cél, a végső kivitelezések előtt torpantak meg?

Egyik példának a Kecskeméti Katona József Színjátszó Stúdió,

majd egyévi eredménytelen küzdelmeit hozhatnám fel. Talán sokan emlékeznek még arra a nyilvános toborzásra, amely annak idején plakátokon és a sajtón keresztül is napvilágot látott. Tehetséges színjátszókat kerestek, akiket felvételi vizsga alapján vettek fel a színjátszó stúdióba. A cél az volt, hogy az önként jelentkezőkből olyan központi színjátszó együttest formáljanak, akik majd megfelelően képviselik színjátszó életünket és méltók lesznek Kecskemét kulturális hagyományaihoz. A tervek szépen hangzottak, a stúdió munkájának elindítása is igen ünnepélyes keretek között történt, s végülis milyen eredményről számolhatunk be? — Semmiről!!!

Megalakult a Katona József Társaság

is, alakuló ünnepi gyűlésén nagyon sokan ott voltunk üzemek és vállalatok dolgozói, öregek és fiatalok egyaránt. Örültünk, hogy komoly kezdeményezés részvevői, szemléltői lehetünk.

De ez is többé-kevésbé a múlté már.

Hol vannak, hol sikkadtak el az eredmények?

Joggal tehetem fel a kérdést mindannyiunk nevében, akik színvonalas, az igényeket kielégítő kultúrélet után vágyakozunk.

Miért nem alakulhatott ki Kecskeméten is olyan közös kultúrkollektíva, mint több megyeszékhelyen? Példának Debrecen hozom fel, ahol körülbelül 5 éve működik egy színjátszó

stúdió, igen eredményesen. Tagjaik sorából ma már sokan hívatásos színművészek, vagy üzemi színjátszó együttesek aktív irányítói. Megemlíthetem a Debreceni Stúdió »Kamara« együttesét, a »Dongó Színpad« tagjait, akik országos hírnevet szereztek lelkes és eredményes működésükkel.

Beszélgünk a Debreceni Népi Együttesről? Elénk sajtóbeszámolókat bizonyítják a legutóbbi külföldi turné sikereit.

Csak ezt a néhányat ragadtam ki Debrecen város kultúréletéből a sok közül. Nálunk, Kecskeméten miért nem valósíthatuk meg a hasonló elképzeléseket?

Nem elég valamit elindítani és sorsára hagyni — mint ahogyan legtöbbször történt — törődni kell vele.

Nem támaszkodhatunk, nem büszkélkedhetünk a sokat emlegetett »Kecskemét város örökbecsű kulturális hagyományaira« akkor, amikor a jelenben tétlenül nézzük kultúraktivitásaink vergődését. A jelenlegi kultúrélet nem kielégítő az eddigi eredmények mellett sem.

Talán mentegelőzéseképpen arra hivatkozhatnánk, hogy sajnos, nagyon sok múlott és múlik a dolgozókon, a közönségen is. Nagyon passzív a magatartás úgy a részvételben, mint a komolyabb célú rendezvények látogatásában is.

Miért? Kultúrforradalmunk kezdeti sikeres előrelendülése mindenkit magával ragadott évekkélelt.

Jók voltak általában az öntevékeny üzemi csoportok, vonzótták a dolgozókat soraik közé, de vonzótták a közönséget is. Ma már sajnos, ez nem így mutatkozik meg. Nem, mert a közönség igényesebb, — ezt örömmel jelenthetjük ki —, viszont öntevékeny művészeti csoportjaink nem fejlődtek párhuzamosan az igényekkel, sok esetben teljesen visszaestek. Az unalomig megszokott gyenge, nivótlan munkájú üzemi táncosportok, kezdetleges módszerekkel dolgozó színjátszók, sok esetben a hozzá nem értők által erőltetett és megszervezett — a közönség igényeit lebecsülő — rendezvények a legrosszabb hatást és a kultúrunka lebecsülését vonták maguk után. Ennek hatása jelentkezett a közönségnél.

A dolgozók passzív magatartásának oka feltétlenül itt kere-

sendő. Ez persze nem olyan pehénység, amit ne lehetne leküzdödni. Könnyen orvosolható:

színvonalas, kifejező erejű és főleg szakemberek által betanított tánckompozíciókkal, helyesen választott színdarabokkal, jelenetekkel stb. — természetesen megfelelő képzettségű, nagy gyakorlattal rendelkező öntevékeny művészeti csoportok előadásában.

Sürgősen változtatnunk kell ezen a helyzeten, amelynek első tényleges megnyilvánulása egy olyan együttes létrehozása lenne, amely városunk, megyénk már feldolgozott népi hagyományait tolmácsolná művészi előadásban.

A »Hírös város« népi együttesét kellene létrehozni.

Adottságaink nagyon jók. Táncfeldolgozásaink sokasága, eredetisége és szépsége bő anyagot, bő választékot biztosítana egy nagyszámú táncegyüttes számára. Kitűnő zenei feldolgozások állnak rendelkezésre egy feálltandó nagy népi zenekar együttes részére.

Nem volna helytelen Rác Kálmán »Cigány kantatóját«, cigány operáit felkarolni.

Nagyon jó énekkart lehetne szervezni,

de ezekhez természetesen nemcsak anyagi, hanem főleg erkölcsi támogatás is kell, mert nem elég elősegíteni egy ilyen együttes létrejöttét, működését, komoly elhatározással irányítani is kell.

Ebben a felelősségteljes munkában a városi DISZ-bizottságnak kellene oroszlánrészét vállalni a többi szervek hatékony segítségével.

Bár ez a kezdeményezés nem mai keletű, néhányszor már megbeszélések tárgya is volt, szükséges volna valamennyi városi szerv bevonásával az elhangzottakat közösen megtárgyalni.

Kezeljük a kultúrélet problémáit is szem előtt és foglalkozunk minél többet velük, radikálisan számoljuk fel hiányosságainkat ezen a téren is, mert a kultúrélet komolysága csak így válik mozgató erővé, s nem utolsósorban ifjúságunk nevelésének hatékony eszközévé.

Ballabás Béla

A Népújság szakszervezeti rovata

Segíti a szakoktatást

A szakoktatás és a műszaki propaganda fejlesztésével kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak a napokban a MEDOSZ-ban. Ugyanis a szakoktatás és a műszaki propaganda-tanács már régen megalakult, de ezideig még maga a MEDOSZ sem tudta, hogy konkrétan mi ennek a társulásnak a feladata. Ez az értekezlet azonban kitűzte a tanács célját, miután a központból Szakoktatási és Műszaki Propaganda Tanácsok kézikönyve-című irányító anyag érkezett, mely elsődleges feladatnak tekintti az üzemekben a szakoktatás rendszeresítését és az ezzel kapcsolatos hiányosságok megszüntetését, valamint a műszaki fejlesztést.

Ezeket a füzeteket a MEDOSZ minden olyan üzembe eljuttatta, ahol ilyen tanács található. Ezek révén munkához láthat a tanács és megkezdheti a szakoktatás megszervezését, valamint annak útrairatását.

Ebben a tanácsban főként a műszaki dolgozók foglalnak helyet, de melléjük a szakszervezeti bizottság több olyan elenjáró dolgozót is bevont, akik hasznos tanácsaikkal és útmutatásaikkal gazdagítják a műszaki propaganda-tanács munkáját.

Tanfolyam

A Szakszervezet Országos Központja és az Oktatásügyi Minisztérium tanfolyamot szervez a helyi tanácsok mellett működő egyeztető bizottságok tagjainak a számára.

A tanfolyam első része július 2-án lesz a pedagógus szakszervezet megyei székházában. A tanfolyam első alkalomból a munkaviszony és a gazdasági kérdésekkel kapcsolatos vitákra épül. A tanfolyam célja, hogy a pedagógusok megismerjék a munkajogi ismereteket és az egyéb ezzel kapcsolatos intézkedési teendőket.

A kultúrunka egy pár kérdése Hercegszántón

A hercegszántói kultúrunka egy-két kérdését szeretném felvetni. Ismeretes mindenki előtt, hogy egy közszeg kultúrunkájának eredményeit a művelődésháza munkáján keresztül szokták lemérni. Hogyan néz ki ez az eredmény és ennek nyomán hogyan billen a mérleg nyelve?

Ha belép az ember a hercegszántói művelődésházba barátságosan kép fogadja. A múlt nyáron napraforgómagot tároltak benne, azóta megfellekedtek kitisztításáról. A művelődésháza anyagi eszközökkel nem rendelkezik, hogy saját anyagi forrásaiból fedezhesse ennek költségeit.

Ez billenti kedvezőtlenül a mérleg egyik nyelvét. És hogy a súly reánehézedjen, itt van még hozzá a népi zenekar ügye. A DISZ-szervezet keretén belül egy 12 tagú délszláv népi zenekar alakult. Ki ne örülne ennek? A zenekar tagjai igen nagy igénykészséggel járnak a próbákra. Három alkalommal már a nyilvánosság előtt is sikeresen szerepeltek. Ment minden szépen a maga rendjén, mikor itt is felbukkant az anyagi kérdés nyomasztó réme. Nincsen kellő fedezet a zenekar oktatója számára. Zavarólag hatott a zenekar további munkájára Baján, a járási székhelyen alakult Délszláv Népi Együttes. Ne legyen ebből félreértés. Igen örövendetes az alakulás, az együttes nagy készülődése, de annál zavaróbb lett az öncélúság, hogy a közszeg délszláv kultúrunkáját ezért elhanyagolják.

Es ha már a kultúrunkánál tartunk, szóljunk a közszeg pedagógusainak munkájáról is. A magyar és délszláv iskolák pedagógusainak zöme nem érzi át annak fontosságát. Dorányi általános iskolai igazgató, Vidécski Jovanka délszláv tanítónő kivételével, alig tevékenykednek a haladó hagyományok életreállításában. A DISZ-vezetőség tagjai, Nagy Pál és Gálity József elvtársakon kívül, sem munkálkodnak.

Pedig nagy szükség volna a kultúra igaz kibontakoztatására. Talán ez a pár sor jobb belátásra bírja azokat, akiket illet, hogy Hercegszántón a magyar és délszláv kultúrunka magasra szítsa lángját.

Balán Miklós, DISZ-titkár

Sopronban, Napóleon katonái között...

Szuronyos osztrák gránátosok francia hadifoglyokat kísérnek Pest-Buda utcáin...

A kanyargós, szűk kis soproni utcákon készülnek Barabás Tibor »Hazafiak« című történelmi filmjének külső felvételei. A filmzés »szenzációja« alaposan felkavarta a békés városka életét. A házfalakról levetették a modern cégtáblákat, septében sárgára, szürkére festették a patinás színű, ódon soproni házacskákat, de még az aszfaltra is fekete vonalakat mázoltak, hogy úgy hasson,

mintha macskakövekkel volna kirakva. Autók helyett batárok és hintók közlekednek az utcákon és a járókelők a XVIII. század divatjának megfelelő ruhákba öltözve parádézhatnak az Orsolya téren, a Kolostor utcában és a Kecse templom előtt. A Sopronban készülő jelenetek, a forgatókönyv szerint, a két évszázad előtti pest-budai és bécsi utcákon játszódnak. Itt ismerkednek meg egymással a

film főszereplői, Hajnóczy József vicispán és szerelme, Lotte, itt kísérik végig az utcákon a marcona osztrák gránátosok a napóleoni háború francia hadifoglyait.

Igy lesz a mai aszfaltos járdából — macskaköves gyalogút,

Könyvespócs

Nyireli István:
A tehén- és juhtej kezelése és feldolgozása
210 lap, 6 tábla, 63 ábra,
ára fűzve: 20 Ft.

Ez a könyv különösen azoknak a gazdaságoknak fontos, amelyek maguk dolgozzák fel a tejet. Hasznosan forgathatják a könyvet a vidéki kisebb tej- és sajttüzemek dolgozói is, mivel a tej feldolgozásának elvei kisüzemekben is gazdaságban nagy részt azonosak.
Mezőgazdasági kiadó.

SIMON GÁBOR:
Lucernatermesztés
144 lap, 10 tábla, 21 ábra,
ára fűzve 10,50 forint.

A lucernatermesztés agrotechnikájával, a termés felhasználásával és a lucerna kártevőivel foglalkozó munka hasznos segítője a természetőknek. Elősegíti a legfontosabb szállításakarmány-növényünk természetesen felnevelését, természetlagainak fokozását.
Mezőgazdasági kiadó.